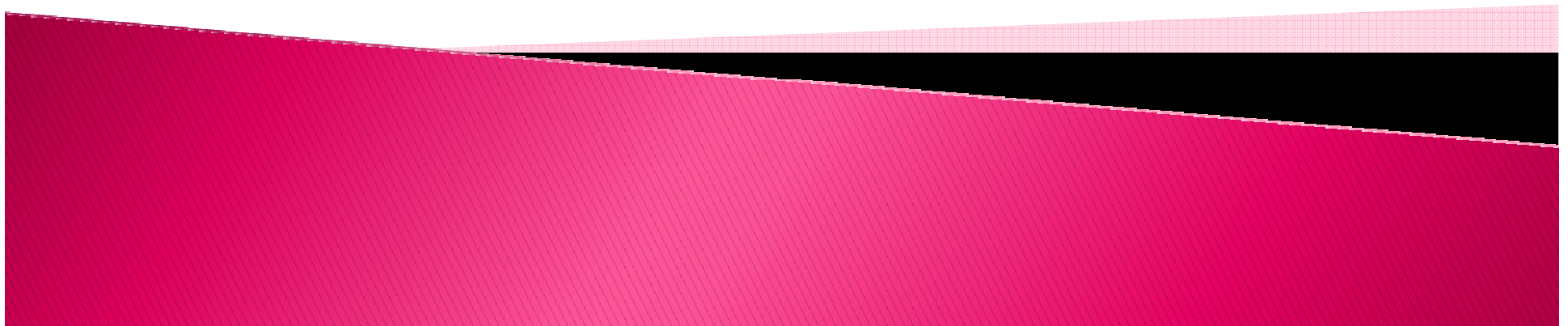
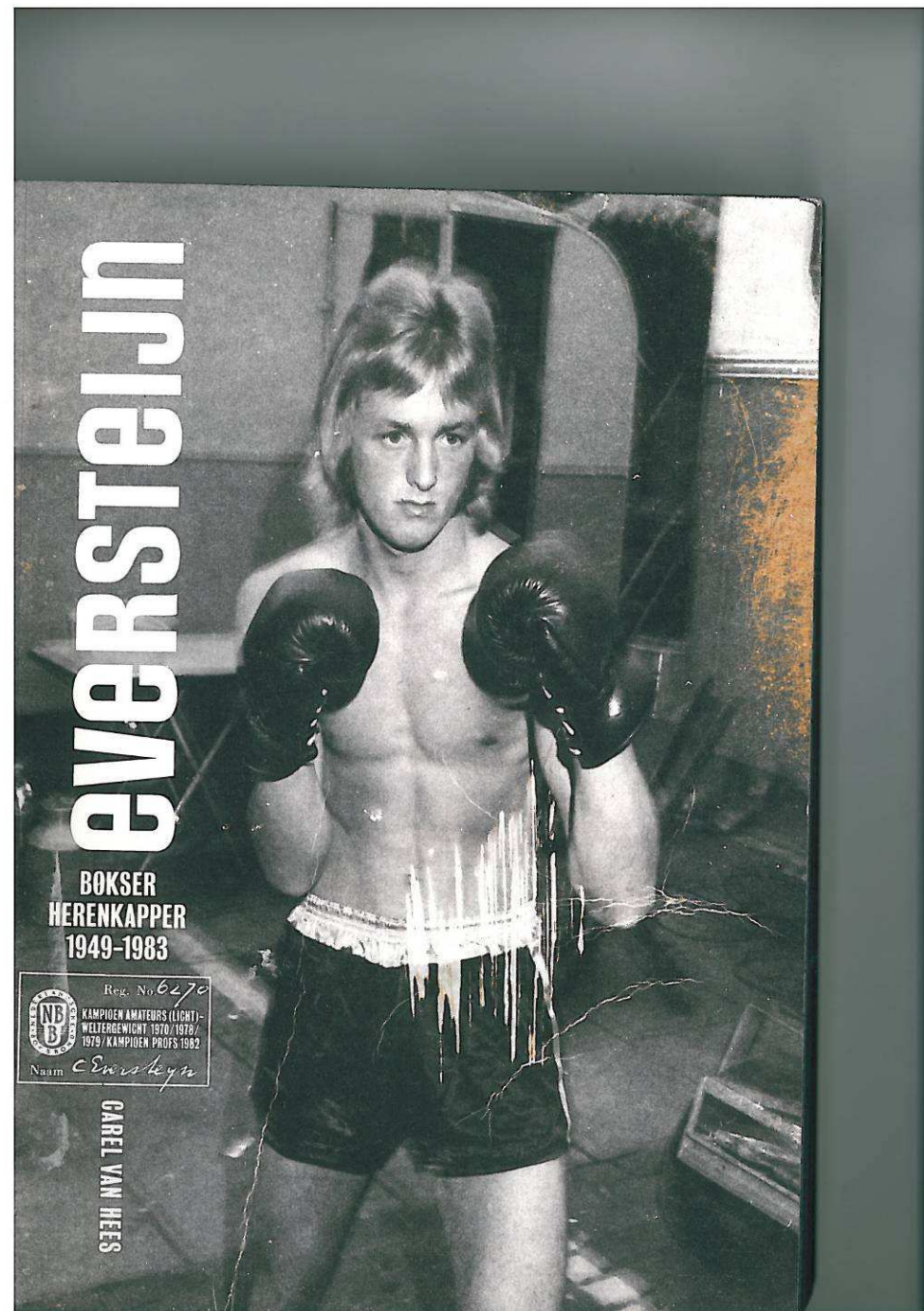

HET BELANG VAN SPORTARCHIEVEN!

Wilfred van Buuren

Eversteijn

SO ATTENTIE!

Startkaart en geldig Keuringsbewijs of jonger
er is het verboden aan wedstrijden deel te

als lid is uitgetreden en men wenst opnieuw
den, dient het reeds verkregen startboek bij
ding ingezonden te worden.

aan wedstrijden is uitsluitend mogelijk
contributiestaat voorzien is van laatstver-
tributiezegel.

overtreding naar ander District of Vereniging
nieuwe Districts-Bestuur steeds navraag te
ouder op regelmatige wijze is uitgetreden.
niet bekend is, mag geen overschrijving of
aan wedstrijden plaats hebben.

zandelijk te bewaren. Voor duplicaten
ministratiekosten berekend.

aan wedstrijden deel te nemen, is het
ewenst, het wedstrijdreglement goed door

wordt gestraft.

DIPLOMA

Tevens Startkaart en Recordlijst
(Geldig voor Binnen- en Buitenland)

No. 6 2 7 0

Naam: C. Eversteyn Smit

Geboren: 5.11.1949

Afgegeven: 1.1.1966

Handtekening en adres van de Houder:

~~W. Buijtenwereld~~
W. Buijtenwereld - J.O.A. Rotterdam

SPORTARCHIEVEN IN NEDERLAND

STAND VAN ZAKEN

- ▶ *Sport als cultureel erfgoed.*
- ▶ *Inventarisatie-onderzoek sportarchieven in Nederland (2000)*
- ▶ Stichting de Sportwereld en Diopter

- ▶ **Conclusies:**
- ▶ Er worden veel sportarchieven bewaard*
- ▶ Slechte of matige materiële staat (bij sportorganisaties)
- ▶ Weinig prioriteit voor inventarisatie en acquisitie
- ▶ Geen gericht beleid
- ▶ * In de praktijk bestaat minder dan 0,5 procent van de archieven bij archiefdiensten uit sportarchieven

- ▶ *Comma, International Journal on Archives (ICA)*
- ▶ Themanummer Sports Archives (2009 = 2011)
- ▶ Internationale trend:
- ▶ “Overall situation; unstructured, but generally improving”

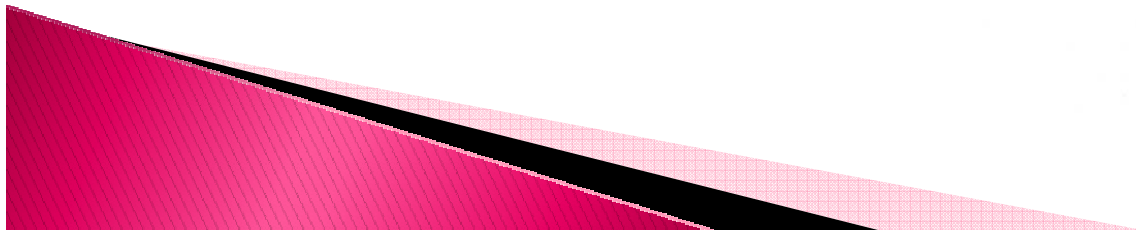
MAATSCHAPPELIJKE BETEKENIS VAN SPORT

- ▶ **Actief: Aantal sporters**
  - ▶ 1900: 30.000 Nederlanders lid sportvereniging (< 1% bevolking)
  - ▶ 2010: meer dan 5 miljoen Nederlanders lid sportvereniging (circa 30 % bevolking)

  - ▶ 52% Nederlanders doet wekelijks aan sport (2007), tegenover 38 % EU

  - ▶ **Passief: aantal tv kijkers**
  - ▶ Tot 10 miljoen Nederlanders bij belangrijkste wedstrijden Nederlands voetbalelftal
  - ▶ Economisch
  - ▶ Politiek, maatschappelijk
-

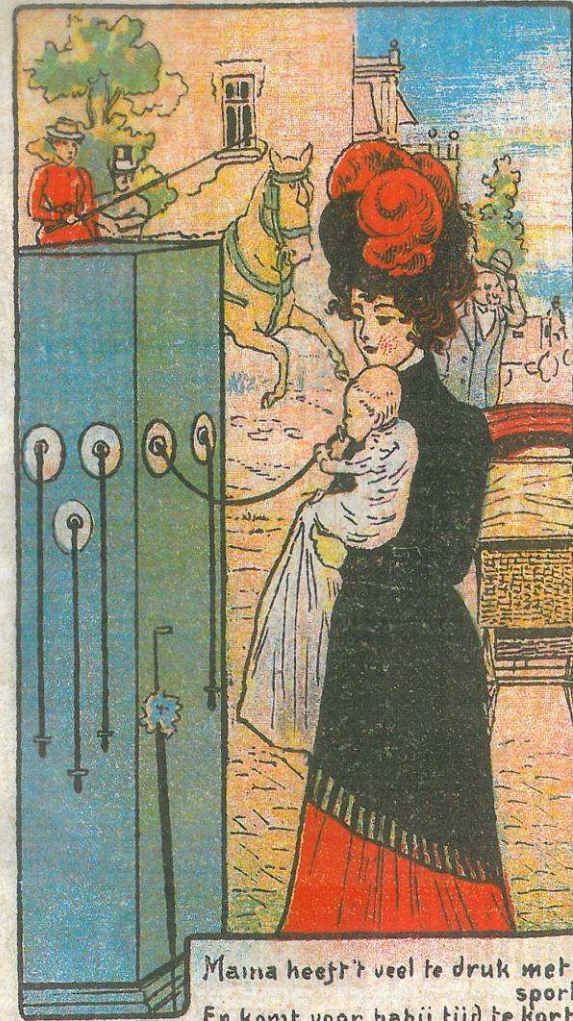
Mulier

Copyrighted material

Sport & Gender

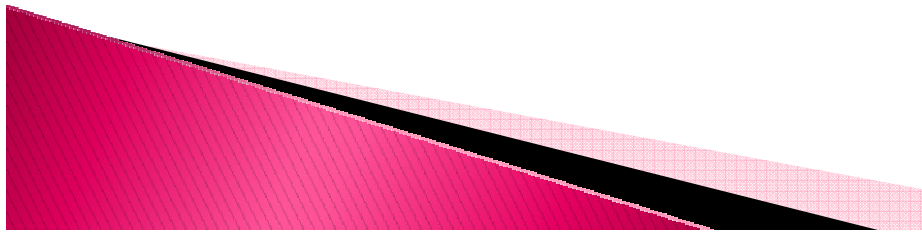

Mama heeft 't veel te druk met sport.
En komt voor baby tijd te kort.

De afbeelding is afkomstig uit de Nederlandse Kinderpersoneel van 1900.

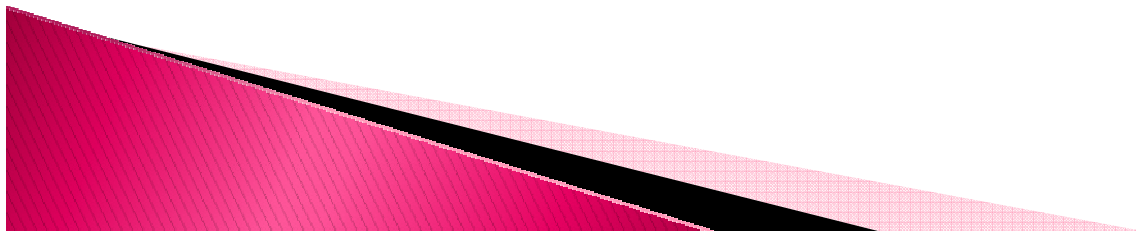
Op het veld is homo, een verwezening

de afbeelding is afkomstig uit de Nederlandse Kinderpersoneel van 1900.

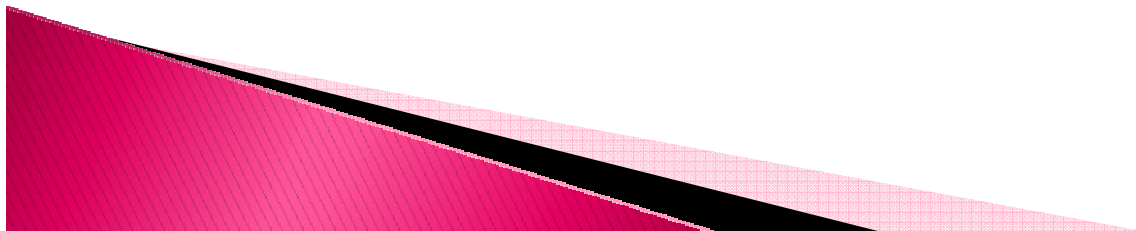
BELANG SPORTARCHIEVEN VOOR ONDERZOEKERS

- ▶ Conclusie: Sportarchieven vormen belangrijk erfgoed.
- ▶ Zonder schriftelijke bronnen en zonder beeldmateriaal uit het verleden is het vrijwel onmogelijk de geschiedenis van sport te bestuderen.

BELANG SPORTARCHIEVEN VOOR ARCHIEFDIENSTEN

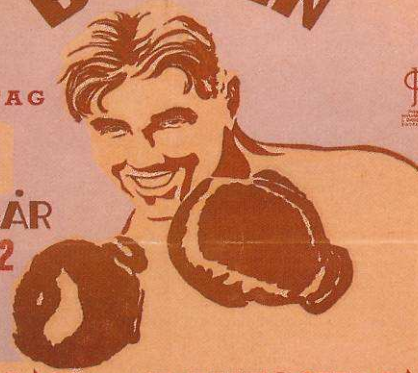
- ▶ Lange traditie bewaren particuliere archieven
- ▶ Nadruk op: kerkelijke instellingen, personen, families
- ▶ Later, ook bedrijven, sociale organisaties
- ▶ Voorbeeld Gemeentearchief Amsterdam: bestandsanalyse.
- ▶ Voor zover sportarchieven, met name accommodaties, gemeentelijke instellingen
- ▶ Lacunes: bijvoorbeeld sport

JUGEND LÄNDERKAMPF BOXEN

SAMSTAG

10
JANUAR
1942

HOLLAND · DEUTSCHLAND

10 Kämpfe in allen Klassen

zwischen den besten holländischen und deutschen Jugend Meistern.

ANFANG DER WETTKÄMPFE 15 UHR

ENDE 14 UHR 16.

EINTRITTSPREISE (Klassen nicht)

Balkon	2. Rang	1. Rang	Ring	Ring Spezial
f 0.75	f 1.-	f 1.50	f 2.-	f 2.50

Veranstalt ab 7 Jahre frei.
 in DER SAAL, Dierentuin Allee, Den Ouden, Post Kruppelen 288. Organisatorische F. Vastman, Nibbenastraat 154
 in ROTTERDAM (Theater) Aufklärung R. C. Wijnshuis, Kerkstraatweg 274.
 Die Post f. 1. Oktober 1942, Nieuwe Rotterdam 141, Rotterdam.
 Die Organisation des Festes und Fortschreibung: HROO Gehrig van der Briel am 10. Okt.
 Am 8. u. 10. 11. Januar sind Sportstätten und zu interessierten Vätern in der Kamer van Aank. Dienstgebäude Den Haag.

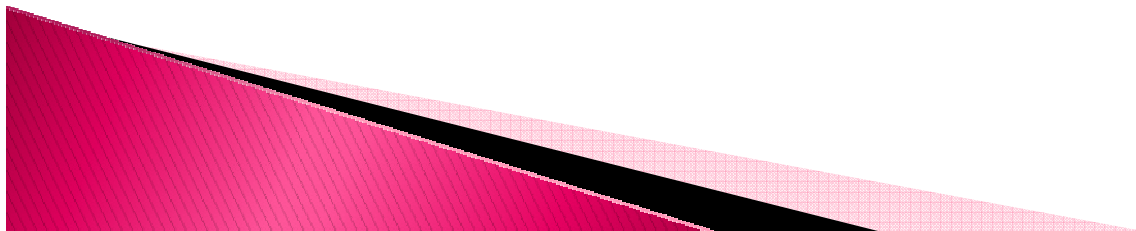
Grosser Saal

DIERENTUIN

Den Haag

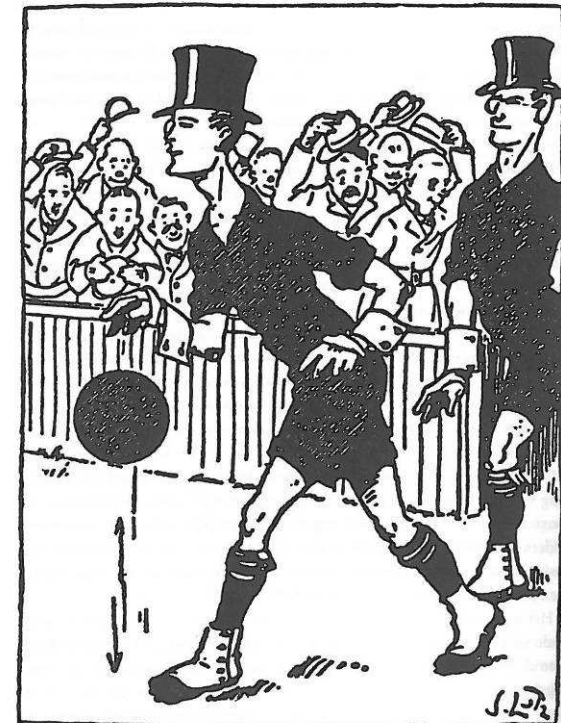
BELANG SPORTARCHIEVEN VOOR ARCHIEFDIENSTEN

- ▶ Tip voor Archiefdiensten
- ▶ Niet alleen archieven van sportverenigingen
voetbal, zwemmen, roeien, atletiek
- ▶ Diversiteit sport: denk ook aan boksen,
worstelen et cetera

BELANG SPORTARCHIEVEN VOOR ARCHIEFDIENSTEN

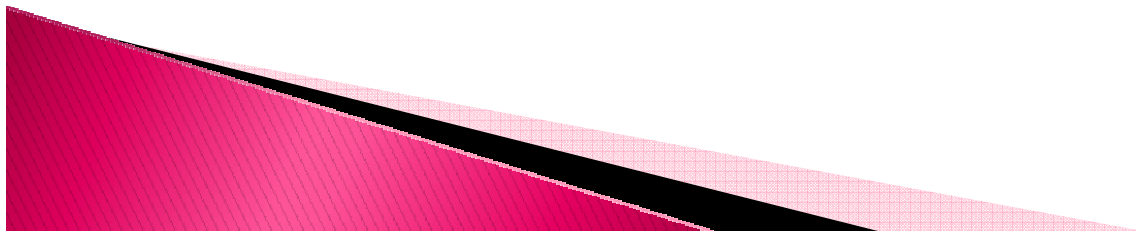
- ▶ Voorbeeldarchief KNVB

In 1921 riep de oprichting van de Nederlandse 'Corinthians' heftige reacties op onder de bevolking. De karikaturen van de elitaire voetballers konden op veel bijval rekenen (bron: KNVB-archief)

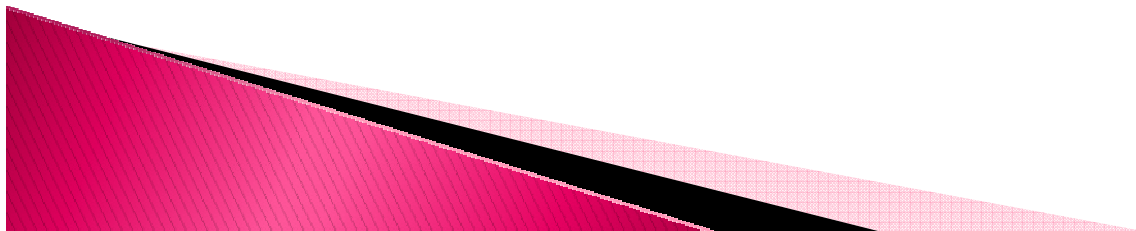
BELANG SPORTARCHIEVEN VOOR ARCHIEFDIENSTEN

- ▶ Meer bezoekers?
- ▶ Nieuwe, andere doelgroepen
- ▶ Lacunes
- ▶ Diversiteit maatschappelijk leven > diversiteit archiefaanbod

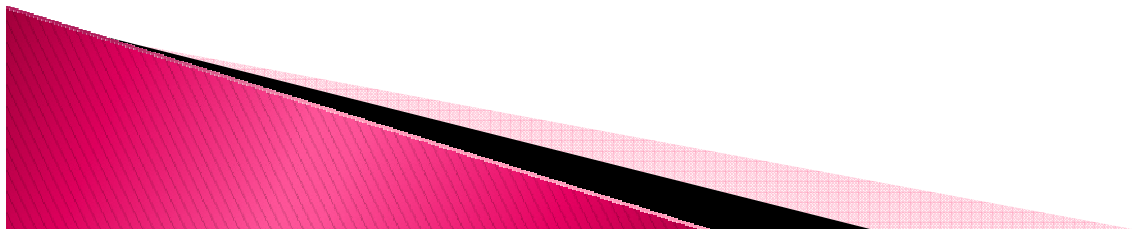
OVERZICHT ENKELE HISTORISCHE ARCHIEVEN EN HUN BEWAARPLAATS

- ▶ Overkoepelende organisaties
- ▶ NOC, Nationaal Archief
- ▶ NSF, Nationaal Archief
- ▶ NOC*NSF, Nationaal Archief
- ▶ NKS, Katholiek Documentatiecentrum
Nijmegen
- ▶ IOS, overdracht aan Nationaal Archief bijna
afgerond

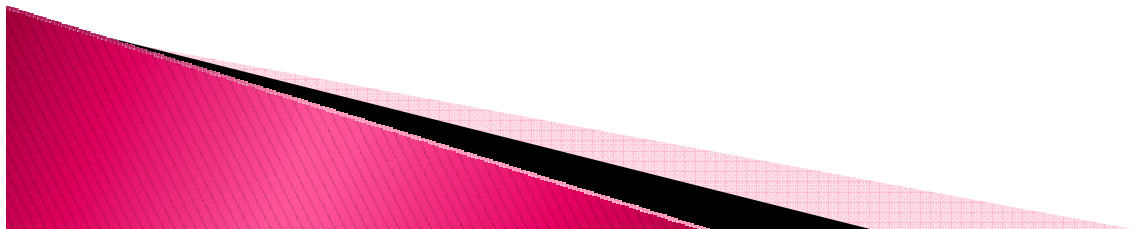
OVERZICHT ENKELE HISTORISCHE ARCHIEVEN EN HUN BEWAARPLAATS

- ▶ Sportbonden
- ▶ Judo Bond Nederland, Utrechts Archief
- ▶ KNVB, Nationaal Archief
- ▶ KNZB, Nationaal Archief

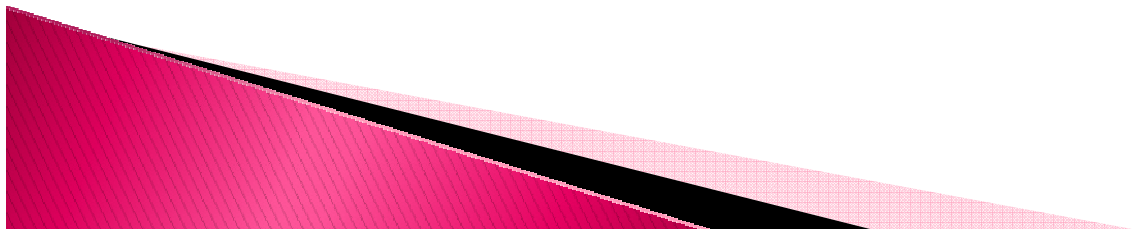
OVERZICHT ENKELE HISTORISCHE ARCHIEVEN EN HUN BEWAARPLAATS

- ▶ Sportverenigingen
- ▶ Ajax, voetbal en honkbal, bij club, klein deel Stadsarchief Amsterdam
- ▶ Feyenoord, deel bij club, deel Gemeentearchief Rotterdam
- ▶ De Maas, roeien en zeilen, Gemeentearchief Rotterdam, stukken voor 1940 vernietigd bij bombardement op Rotterdam
- ▶ Oost-Arnhem, korfbal, Gelders Archief
- ▶ Kampong, omni o.a. hockey, cricket, Utrechts Archief
- ▶ Leimonias, tennis, Haags Gemeentearchief
- ▶ PSV, zwemmen, waterpolo, Regionaal Historisch Centrum Eindhoven

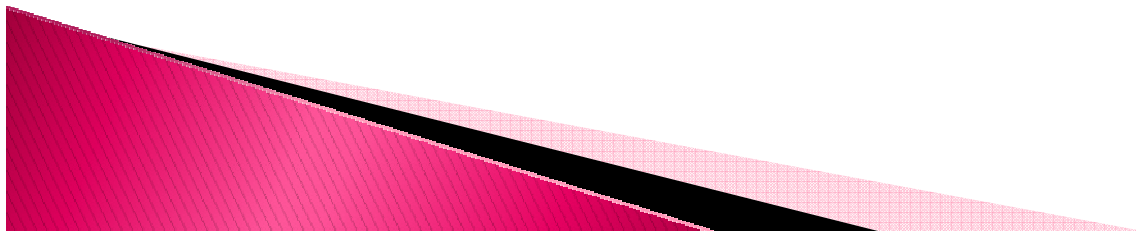
OVERZICHT ENKELE HISTORISCHE ARCHIEVEN EN HUN BEWAARPLAATS

- ▶ Evenementen
- ▶ Elfstedentocht, Rijksarchief Friesland
- ▶ TT-motorraces, Drents Archief

- ▶ Individuen
- ▶ Jaap Eden, schaatser/wielrenner, deel Noord-Hollands Archief, deel Nationaal Fietsmuseum Velorama Nijmegen
- ▶ Piet Moeskops, wielrenner, Haags Gemeentearchief
- ▶ Jan Stender, zwemtrainer, St. Nationaal Sporterfgoed, Papendal

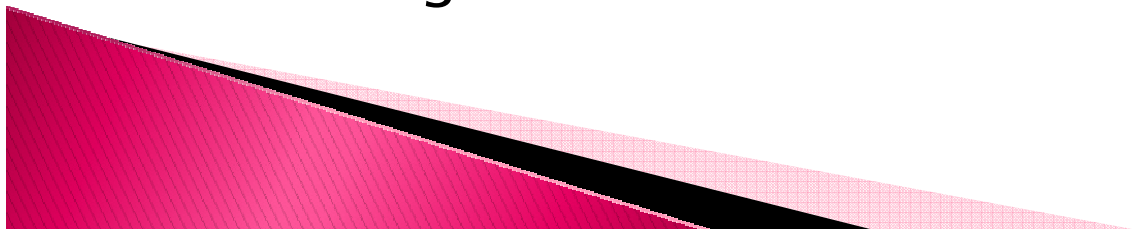
OVERZICHT ENKELE HISTORISCHE ARCHIEVEN EN HUN BEWAARPLAATS

- ▶ Andere belangrijke bewaarplaatsen sporterfgoed
- ▶ Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, Hilversum, audiovisueel
- ▶ Spaarnestad Fotoarchief, Nationaal Archief
- ▶ Voorheen Stichting Sporterfgoed, Arnhem
- ▶ Olympic Experience, Olympisch Stadion
- ▶ Koninklijke Bibliotheek
- ▶ Persoonlijke collecties
- ▶ Databank sportverenigingen Huygens ING:
<http://www.historici.nl/Onderzoek/Projecten/Sportverenigingen/>

OVERZICHT ENKELE HISTORISCHE ARCHIEVEN EN HUN BEWAARPLAATS

- ▶ Enkele sportspecifieke musea
- ▶ Stichting Atletiekerfgoed, Papendal
- ▶ Stichting Gym- en turnhistorie, Beekbergen
- ▶ Nederlands Honkbal - en Softbalmuseum, Haarlem
- ▶ Kaatsmuseum, Franeker
- ▶ Eerste Friese Schaatsmuseum, Hindeloopen
- ▶ Max Euwe Centrum, schaken, Amsterdam
- ▶ Voetbalmusea, diverse Betaald Voetbal Organisaties
- ▶ Voetbal Experience, Middelburg
- ▶ Nationaal Fietsmuseum Velorama, Nijmegen
- ▶ Zwem Informatie- en Documentatiecentrum, Driebergen

Handleiding

- ▶ Uitgeverij: Verloren

AANBEVELINGEN EN WENSEN

- ▶ Richtlijnen: update handleiding
  - ▶ 1 centraal registratiepunt sporterfgoed
  - ▶ Sportarchiefconsulent
  - ▶ Gemeentelijke/regionale pilotprojecten sportarchieven (bv Den Haag, Overijssel)
  - ▶ Conclusie:
  - ▶ Voor behoud sporterfgoed is een gezamenlijke en voortdurende inspanning van archief-, museum- en sportwereld noodzakelijk.
-

Vragen?

- ▶ Wilfred van Buuren
- ▶ wilfredvanbuuren@gmail.com
- ▶ info@desportwereld.nl

- ▶ Dank voor uw aandacht

